

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
_____ Миронюк І. С.
« 30 » червня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма:	227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи фізичної терапії**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія**, освітньої програми **227 «Фізична терапія, ерготерапія»**.

Розробник: Філак Я. Ф. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, завідувач кафедри фізичної реабілітації

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри фізичної реабілітації**

Протокол № 12 від 30 червня 2021 року

Завідувач кафедри фізичної реабілітації _____ (Філак Я. Ф.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 10 від 30 червня 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ (Ф. Г. Філак)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	2
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 56 самостійної роботи студента – 62	3
	Лекції:
	28
	Практичні (семінарські):
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:
	30
Форма підсумкового контролю: письмове тестування	Самостійна робота:
	62

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії» є підготовка фахівців напряму підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра відповідно до державних стандартів та освітньо-професійною програмою підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування, формування професійно необхідних фахівцеві з фізичної терапії, ерготерапії, в умовах практичної діяльності, знань, умінь і навичок для здійснення реабілітаційних заходів, спрямованих на відновлення порушених або компенсацію втрачених функцій організму людини. Знання про застосування фізичної терапії, а саме засоби, форми, рухові режими лікувальної фізичної культури, особливості застосування фізіотерапії, озокерито-, бальнеотерапії, кліматотерапії, механотерапії, ерготерапії, з лікувальною та профілактичною метою. Вивчення дисципліни передбачає надання студентам розуміння теоретичних, методологічних аспектів реабілітації загалом та фізичної терапії зокрема. Студенти повинні засвоїти основи фізіотерапевтичного планування у процесі реабілітації, партнерської роботи у міждисциплінарній команді, модель взаємостосунків «фізичний терапевт-пацієнт»

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 01).
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК 03).
- здатність працювати в команді (ЗК 04).
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 09).
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 10).
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 11).
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 12).
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 15).

Спеціальних (фахових):

- здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я (СК 01).
- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (СК 02).
- здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії (СК 03).
- здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результат (СК 06).
- здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії (СК 08).
- здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (СК 09).
- здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати (СК 10).
- здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії (СК 14).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Основи фізичної терапії» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- НД 1.1.8 «Анатомія людини»;
 НД 1.1.10 «Загальна біохімія та біохімія рухової активності»
 НД 1.1.11. «Гігієна».
 НД 2.1.3 «Основи ерготерапії»;
 НД 2.1.4 «Основи практичної діяльності у фізичній терапії (вступ до спеціальності);
 НД 2.1.5 «Психо-соціальні моделі здоров'я»;
 НД 2.1.6 «Діагностика і моніторинг стану здоров'я».
 НД 2.1.22. «Теорія і методика фізичного виховання».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).	ПРН 02
Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПРН 03
Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	ПРН 04
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.	ПРН 06
Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП)	ПРН 07
Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.	ПРН 08
Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	ПРН 12
Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	ПРН 13
Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	ПРН 18

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання: Загальні основи реабілітації та історію виникнення та становлення фізичної терапії. Основні поняття і терміни фізичної терапії, клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичних вправ та інших засобів фізичної терапії. Знати засоби, форми, періоди, рухові режими та окремі методики лікувальної фізкультури, які застосовуються при різних патологічних станах. Ознайомити з особливостями застосування фізіотерапії, озокерито-бальнеотерапії, кліматотерапії в комплексному відновному лікуванні. Сферу діяльності фахівця з фізичної терапії, організаційні основи фізичної реабілітації хворих.	ПРН 03 ПРН 12
Розуміння: Закономірностей впливу засобів фізичної терапії на організм	ПРН 03

людини та термінологію у сфері фізичної реабілітації. Принципів організації фізичної терапії в Україні, функцію та обов'язки фізичного терапевта. Основних інструктивно-методичних та законодавчих актів України в діяльності фізичного терапевта та оцінювати і визначати педагогічні можливості й ефективність застосування різних методів, засобів, методик фізичної терапії.	ПРН 08
Застосувати: практичні вміння та навички студентів для обстеження пацієнтів. Основні професійні вміння та навички в організації професійної діяльності в сфері фізичної терапії. Використовувати сучасні методи науки і практики стосовно підвищення ефективності процесу реабілітації. Уміння організувати прийом клієнтів, розміщувати інформаційні матеріали, повідомлення тощо. Уміння використовувати алгоритм дій щодо створення організацій реабілітаційної спрямованості різних форм власності. Добирати засоби фізичної терапії відповідно до захворювання і рівня фізичного стану хворого.	ПРН 06 ПРН 12
Аналізувати: Сучасні методи діагностики індивідуального здоров'я та методи моніторингу фізичного стану людини. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики. Робити висновок про стан фізичного розвитку, фізичної працездатності пацієнтів. Формулювати реабілітаційний діагноз відповідно до сучасних класифікацій, які обмежують фізичну працездатність і рухову активність людини.	ПРН 03 ПРН 07
Здатність студентів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок. Здатність продемонструвати знання про використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження та зміцнення здоров'я. Здатність застосовувати знання про принципи програмування занять з фізичної терапії. Вміти використовувати засоби фізичної терапії та основних курортних факторів у різних груп населення, які потребують фізичної реабілітації. Здатність продемонструвати знання передового зарубіжного досвіду з функціонування організацій з фізичної реабілітації. Надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах та демонструвати володіння навичками реанімаційних заходів.	ПРН 05 ПРН 06
Оцінювання готовності студента до самостійного виконання завдань в якості фізичного терапевта. Оцінювати і визначати можливості та ефективність застосування різних методів, засобів, методик фізичної терапії. Визначати руховий режим пацієнтів, зміст і завдання фізичної терапії на стаціонарному, поліклінічному і санаторно-курортному етапах реабілітації. Оцінювати адекватність фізичних навантажень при виконанні фізичних вправ лікувальної гімнастики та інших засобів фізичної терапії при різних нозологічних станах.	ПРН 14 ПРН 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- розв'язування ситуативних задач;

– іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування.**

При дистанційному проведенні модульного контролю: **тестування, розв'язування ситуативних задач.**

Форма підсумкового семестрового контролю: **іспит.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
6	6	6	6	6	6	6	8	50	100

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T12			
7	7	7	7	7	7	8	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів

		(сумарна)		(сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	16	42	14	42
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	-	8	-	8
Реферат	-	-	-	-
Есе (твір роздум)				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час лабораторних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на лабораторних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – **50** балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання <i>(два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)</i>	1-5	10
Тестовий контроль знань на заняттях <i>(за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)</i>	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота <i>(за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)</i>		10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань, ситуативних задач та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за **50** бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне

по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі письмового тестування або усних відповідей на питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 10 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Позитивну оцінку отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «не задовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «не задовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Реабілітація. Завдання, мета та принципи реабілітації.

Тема 2. Роль і місце лікувальної фізичної культури у системі фізичної реабілітації. Механізм лікувальної дії фізичних вправ.

Тема 3. Засоби і форми лікувальної фізичної культури. Особливості складання комплексу вправ ЛФК та загальні вимоги до методики проведення лікувальної гімнастики.

Тема 4. Лікувальна фізкультура. Періоди, рухові режими. Ефективність застосування лікувальної фізичної культури.

Тема 5. Організаційні основи фізичної терапії.

Тема 6. Санаторно-курортна реабілітація. Загальне поняття про санаторно-курортне лікування.

Тема 7. Кліматотерапія. Визначення поняття кліматотерапія. Механізми дії кліматичних факторів

Практичний курс

Тема 1. Визначення поняття "Реабілітація". Короткі історичні відомості. Завдання, мета та принципи реабілітації. Види, періоди та етапи реабілітації.

Тема 2. Лікувальна фізична культура. Основні механізми лікувальної фізичної культури: тонізуюча, трофічна дія фізичних вправ, формування компенсацій, нормалізація функцій. Особливості методів ЛФК.

Тема 3. Засоби лікувальної фізичної культури. Форми лікувальної фізичної культури. Особливості складання комплексу вправ лікувальної гімнастики та загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК.

Тема 4. Періоди застосування ЛФК. Рухові режими ЛФК. Особливості складання схем та комплексів вправ лікувальної гімнастики. Ефективність застосування ЛФК.

Тема 5. Організаційні основи фізичної терапії. Організація та матеріальне забезпечення фізичної терапії в реабілітаційно-оздоровчих закладах. Поєднання різних засобів фізичної терапії. Перша долікарська допомога при невідкладних станах.

Тема 6. Система курортних закладів країни. Кліматичні, бальнеологічні і грязьові курорти України. Курорти Закарпаття. Комплексне використання засобів медичних і фізичних реабілітацій в санаторних умовах.

Тема 7. Кліматотерапія. Визначення поняття кліматотерапія. Механізми дії кліматичних факторів. Аеротерапія. Геліотерапія. Таласотерапія.

Модульний контроль № 1

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 8. Механотерапія, працетерапія у системі фізичної реабілітації. Поєднання засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні.

Тема 9. Іпотерапія та основи її застосування у фізичній терапії.

Тема 10. Фітотерапія, ароматерапія та основи їх застосування у фізичній терапії.

Тема 11. Сучасні методи електротерапії у системі фізичної терапії.

Тема 12. Масаж та методи мануальної терапії у фізичній терапії.

Тема 13. Водолікування. Фізичні і фізіологічні основи водолікування. Лікування прісною водою. Бальнеотерапія. Механізм дії мінеральних вод на організм людини.

Тема 14. Теплолікування. Види теплових процедур. Лікувальне використання грязей.

Практичний курс

Тема 8. Механотерапія, праце терапія у системі фізичної реабілітації. Механотерапія. Працетерапія. Поєднання засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні захворювань.

Тема 9. Іпотерапія та основи її застосування у фізичній терапії. 1. Особливості виникнення і розвитку іпотерапії. Завдання та клініко-фізіологічне обґрунтування іпотерапії. Правила та загальна методика застосування іпотерапії

Тема 10. Фітотерапія, ароматерапія та основи їх застосування у фізичній терапії. Основи застосування фітотерапії. Основи застосування ароматерапії. Лікувально реабілітаційні властивості ефірних олій та способи їх застосування. Методики застосування апітерапії і фізичній терапії.

Тема 11. Механізми лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація лікувальних фізичних чинників. Покази і протипокази застосування лікувальних фізичних чинників. Дозування фізичних чинників. Поняття про масаж. Основні прийоми класичного масажу. Класифікація види масажу. Апаратні методи масажу. Методи мануальної терапії у фізичній реабілітації.

Тема 12. Водолікування. Фізичні і фізіологічні основи водолікування. Лікування прісною водою. Бальнеотерапія. Механізм дії мінеральних вод на організм людини.

Тема 13. Теплолікування. Види теплових процедур. Парафінотерапія, озокеритотерапія Лікувальне використання грязей.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	
Модуль 1							
Змістовний модуль 1							
Загальні положення фізичної терапії.							

Тема 1. Визначення поняття "Реабілітація". Короткі історичні відомості. Завдання, мета та принципи реабілітації. Види, періоди та етапи реабілітації.	9	2		2		5	
Тема 2. Роль і місце лікувальної фізичної культури у системі фізичної реабілітації. Механізм лікувальної дії фізичних вправ. Лікувальна фізична культура. Основні механізми лікувальної фізичної культури: тонізуюча, трофічна дія фізичних вправ, формування компенсацій, нормалізація функцій. Особливості методів ЛФК.	9	2		2		5	
Тема 3. Засоби і форми лікувальної фізичної культури. Засоби лікувальної фізичної культури. Форми лікувальної фізичної культури. Особливості складання комплексу вправ лікувальної гімнастики та загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК.	8	2		2		4	
Тема 4. Періоди і рухові режими лікувальної фізичної культури. Періоди застосування ЛФК. Рухові режими ЛФК. Особливості складання схем та комплексів вправ лікувальної гімнастики. Ефективність застосування ЛФК.	8	2		2		4	
Тема 5. Організаційні основи фізичної терапії. Організація та матеріальне	8	2		2		4	

забезпечення фізичної терапії в реабілітаційно-оздоровчих закладах. Поєднання різних засобів фізичної терапії. Перша долікарська допомога при невідкладних станах.							
Тема 6. Санаторно-курортна реабілітація. Загальне поняття про санаторно-курортне лікування. Система курортних закладів країни. Кліматичні, бальнеологічні і грязьові курорти України. Курорти Закарпаття. Комплексне використання засобів медичних і фізичних реабілітацій в санаторних умовах.	8	2		2		4	
Тема 7. Кліматотерапія. Визначення поняття кліматотерапія. Механізми дії кліматичних факторів. Аеротерапія. Геліотерапія. Таласотерапія.	8	2		2		4	
<u>Модульний контроль 1</u>	2			2			
Разом за змістовим модулем 1	60	14		16		30	
Змістовий модуль 2							
МЕХАНОТЕРАПІЯ, ПРАЦЕТЕРАПІЯ , ВОДОЛІКУВАННЯ, ТЕПЛОЛІКУВАННЯ.							
Тема 8. Механотерапія, праце терапія у системі фізичної реабілітації. Механотерапія. Працетерапія. Поєднання засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні захворювань.	9	2		2		5	
Тема 9. Іпотерапія та основи її застосування у фізичній терапії. 1. Особливості виникнення і розвитку	9	2		2		5	

іпотерапії. Завдання та клініко-фізіологічне обґрунтування іпотерапії. Правила та загальна методика застосування іпотерапії.							
Тема 10. Фітотерапія, аромотерапія та основи їх застосування у фізичній терапії. Основи застосування фітотерапії. Основи застосування аромотерапії. Лікувально реабілітаційні властивості ефірних олій та способи їх застосування. Методики застосування апітерапії і фізичній терапії.	9	2		2		5	
Тема 11. Механізми лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація лікувальних фізичних чинників. Покази і протипокази застосування лікувальних фізичних чинників. Дозування фізичних чинників.	8	2		1		5	
Тема 12. Поняття про масаж. Основні прийоми класичного масажу. Класифікація види масажу. Апаратні методи масажу. Методи мануальної терапії у фізичній реабілітації.	7	2		1		4	
Тема 13. Водолікування. Фізичні і фізіологічні основи водолікування. Лікування прісною водою. Бальнеотерапія. Механізм дії мінеральних вод на організм людини.	8	2		2		4	
Тема 14. Теплолікування. Види теплових процедур. Парафінотерапія, озокеритотерапія Лікувальне	8	2		2		4	

використання грязей.							
Модульний контроль 2	2			2			
Разом за змістовим модулем 2	60	14		14		32	
Усього годин	120	28		30		62	

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1	Визначення поняття "Реабілітація". Короткі історичні відомості. Завдання, мета та принципи реабілітації. Види, періоди та етапи реабілітації.	2
2	Лікувальна фізична культура. Основні механізми лікувальної фізичної культури: тонізуюча, трофічна дія фізичних вправ, формування компенсацій, нормалізація функцій. Особливості методів ЛФК.	2
3	Засоби лікувальної фізичної культури. Форми лікувальної фізичної культури. Особливості складання комплексу вправ лікувальної гімнастики та загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК.	2
4	Періоди застосування ЛФК. Рухові режими ЛФК. Особливості складання схем та комплексів вправ лікувальної гімнастики. Ефективність застосування ЛФК.	2
5	Організаційні основи фізичної терапії. Організація та матеріальне забезпечення фізичної терапії в реабілітаційно-оздоровчих закладах. Поєднання різних засобів фізичної терапії. Перша долікарська допомога при невідкладних станах.	2
6	Система курортних закладів країни. Кліматичні, бальнеологічні і грязьові курорти України. Курорти Закарпаття. Комплексне використання засобів медичних і фізичних реабілітацій в санаторних умовах.	2
7	Кліматотерапія. Визначення поняття кліматотерапія. Механізми дії кліматичних факторів. Аеротерапія. Геліотерапія. Таласотерапія.	2
	Змістовий модуль 1	2
Змістовий модуль 2.		
8	Механотерапія, праце терапія у системі фізичної реабілітації. Механотерапія. Працетерапія. Поєднання засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні захворювань.	2
9	Іпотерапія та основи її застосування у фізичній терапії. 1. Особливості виникнення і розвитку іпотерапії. Завдання та клініко-фізіологічне обґрунтування іпотерапії. Правила та загальна методика застосування іпотерапії	2
10	Фітотерапія, ароматерапія та основи їх застосування у фізичній терапії. Основи застосування фітотерапії. Основи застосування ароматерапії. Лікувально реабілітаційні властивості ефірних олій та способи їх застосування. Методики застосування апітерапії і фізичній терапії.	2
11	Механізми лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація	2

	лікувальних фізичних чинників. Покази і протипокази застосування лікувальних фізичних чинників. Дозування фізичних чинників. Поняття про масаж. Основні прийоми класичного масажу. Класифікація види масажу. Апаратні методи масажу. Методи мануальної терапії у фізичній реабілітації.	
12	Водолікування. Фізичні і фізіологічні основи водолікування. Лікування прісною водою. Бальнеотерапія. Механізм дії мінеральних вод на організм людини.	2
13	Теплолікування. Види теплових процедур. Парафінотерапія, озокеритотерапія Лікувальне використання грязей.	2
	Змістовий модуль 2	2
	Разом	30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна к-сть годин
Змістовий модуль 1.		
1	Загальні питання реабілітації. Методику застосування фізичних вправ, засоби і форми лікувальної фізичної культури. Завдання реабілітації.	4
2	Ранній початок реабілітаційних заходів. Безперервність, комплексність, індивідуальність. Необхідність реабілітації в колективі. Соціальна і виробнича реабілітація.	4
3	Фізичні вправи як головний засіб лікувальної фізичної культури. Порушення життєдіяльності і функціонального стану організму, м'язової працездатності при зниженні рухової активності внаслідок хвороби.	4
4	Відповідність засобів, форм лікувальної фізичної культури, періоду та рухового режиму стадії та важкості захворювання. Ефективність застосування ЛФК.	4
5	Лікування прісною водою. Обливання, обтирання, укутування, вологі пов'язки, компреси. Прісні ванни. Холодні, прохолодні ванни. Ванни індиферентної температури. Теплі, гарячі ванни. Механізм дії. Медикаментозні ванни.	4
6	Хлоридно-натрієві, йодобромні, сульфідні ванни. Механізм дії. Покази, протипокази.	5
7	Курорти Закарпаття їх спеціалізація.	5
Змістовий модуль 2.		
1	Методика застосування парафіну, озокериту. Покази, протипокази. Методика призначення.	6
2	Глинолікування, псамотерапія. Методика виконання і параметри процедур.	6
3	Води без специфічних компонентів (Миргород, Куяльник, Саки), вуглекислі води (курорти Закарпаття), води з підвищеним вмістом органічних речовин (Трускавець, Сатанів, Східниця). Грязьові курорти України.	5
4	Лікування прісною водою. Обливання, обтирання, укутування, вологі пов'язки, компреси.	5
5	Курорти Закарпаття. Техніка проведення і параметри процедур. Питне використання мінеральних вод Закарпаття. Режим призначення.	5
6	Бальнеологічні курорти України. Показання. Параметри проведення процедур.	5

	Разом	62
--	-------	----

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / В.В. Клапчук, Г.Д. Дзяк, І.В. Муравйов / За ред. В.В. Клапчука, Г.Д. Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995, - 312с.
2. Лянной Ю.О. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю.О. Лянной. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2008. – 368 с.
3. Медична реабілітація: сучасні стандарти, тести, шкали, та критерії ефективності. Низькоінтенсивна резонансна фізіотерапія і її застосування в реабілітаційній медицині. Посібник / В.П. Лисенюк, І.З. Самосюк, Л.І. Фісенко та ін. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. – 264 с.
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник. – Вид. 2, пер. та доп. – К.: Олімпійська література, 2005. - 470с.
5. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко, та ін.]; за заг. ред. Л.О Вакуленко, ВВ Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2019.- 372 с.
6. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації.- К.: Медицина, 2008. – 246с.
7. Приходько В.С., Пархоменко Л.К. Лечебная физическая культура в клинике детских болезней. – Л.: Медицина, 1980. - 252 с.
8. Физическая реабилитация: Учебник для академий и институтов физической культуры / Под ред. проф. С.П. Попова. – Ростов н/Д: изд-во «Феникс», 1999. – 608с.

Допоміжна література

1. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті / Ячнюк І. О., Воробйов О. О., Романів Л. В., Ячнюк Ю. Б., Марценяк І. В., Білик Р. Р.: Підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2009. – 432 с.
2. Маліков М.В., Сватъев А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с.
3. Медицинская реабилитация: Руководство для врачей /Под ред. В.А. Епифанова. – М.: МЕДпресс-информ, 2005. – 328 с.
4. Олєфиренко В.Т. Водолечение. – 3-е изд.- М.: Медицина, 1986. – 286с.
5. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навч. Посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. _ Л.: ЗУКЦ, 2010. – 240 с.

6. Спортивная медицина: Учеб. для ин-тов физ. культ. / Под ред. В.Л. Карпмана. – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 304 с.
7. Серебряна Л.А. Реабилитация больных с патологией органов пищеварения. – К.: Здоров'я, 1989. – 168с.
8. Справочник по детской лечебной физкультуре / Под ред. М.И. Фонарева. – М.: Медицина, 1983. – 360с.
9. Фізіотерапевтичні та фізіопунктурні методи і їх практичне застосування: Навчально-методичний посібник /Самосюк І.З., Парамончик В.М., Губенко В.П. та ін. – К.: Альтерпрес, 2001. – 316с.

15. Інформаційні ресурси

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи фізичної реабілітації» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.010203 – здоров'я людини /Ф.Г. Філак. – Ужгород, 2013. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).
2. Конспект лекцій з дисципліни «Основи фізичної реабілітації» (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).
3. Дуло О.А., Товт В.А.Фізична реабілітація: Збірник тестів – Ужгород:СМП «Вісник Карпат», 2009 – 90 с. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).
4. Філак Ф.Г., Сивохоп Е.М. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання у дітей. /Метод. рекоменд. – Ужгород: „ТУРпрес”, 2004. – 45с.
5. Філак Ф.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення. /Метод. рекоменд. – Ужгород: „ТУРпрес”, 2004. – 35с.
6. Філак Ф.Г. Загальні основи фізичної реабілітації./Метод.рек. для сам ост.роб.студентів. – Ужгород: «ФОП Бреза», 2014. – 51с.

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕОРЕТИЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Змістовий модуль 1

1. Поняття про реабілітацію. Короткі історичні відомості.
2. Завдання та принципи реабілітації.
3. Мета і види реабілітації.
4. Періоди й етапи медичної реабілітації.
5. Поняття про лікувальну фізкультуру. Загальні покази та протипокази.
6. Основні механізми лікувальної дії фізичних вправ.
7. Засоби лікувальної фізичної культури
8. Форми лікувальної фізичної культури.
9. Періоди застосування лікувальної фізичної культури.
- 10.Рухові режими лікувальної фізичної культури.
- 11.Особливості складання комплексів вправ лікувальної гімнастики та загальні вимоги до методики проведення занять.
- 12.Ефективність застосування лікувальної фізичної культури.
13. Організація та матеріальне забезпечення фізичної терапії в реабілітаційно-оздоровчих закладах.
- 14.Поєднання різних засобів фізичної терапії.
- 15.Перша долікарська допомога при невідкладних станах.
16. Система курортних закладів країни.
17. Кліматичні, бальнеологічні і грязьові курорти України.

18. Курорти Закарпаття.
19. Визначення поняття кліматотерапія.
20. Механізми дії кліматичних факторів.
21. Аеротерапія.
22. Геліотерапія.
23. Таласотерапія.

Змістовий модуль 2

1. Механотерапія у системі фізичної реабілітації.
2. Працетерапія у системі фізичної реабілітації.
3. Поєднання засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні захворювань.
4. Особливості виникнення і розвитку іпотерапії.
5. Завдання та клініко-фізіологічне обґрунтування іпотерапії.
6. Правила та загальна методика застосування іпотерапії
7. Основи застосування фітотерапії.
8. Основи застосування аромотерапії.
9. Лікувально реабілітаційні властивості ефірних олій та способи їх застосування.
10. Методики застосування апітерапії і фізичній терапії.
11. Механізми лікувальної дії фізичних чинників електролікування.
12. Класифікація лікувальних фізичних чинників.
13. Покази і протипокази застосування лікувальних фізичних чинників.
14. Дозування фізичних чинників.
15. Поняття про масаж. Основні прийоми класичного масажу.
16. Класифікація види масажу.
17. Апаратні методи масажу.
18. Методи мануальної терапії у фізичній реабілітації.
19. Фізичні і фізіологічні основи водолікування.
20. Лікування прісною водою.
21. Бальнеотерапія. Механізм дії мінеральних вод на організм людини.
22. Теплолікування. Види теплових процедур.
23. Парафінотерапія, озокеритотерапія
24. Лікувальне використання грязей.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)